

Informationsblad från **SAMISKT SPRÅKCENTRUM**

4
7
0
N

SAMISKT SPRÅK- CENTRUM

är navet i arbetet med att göra samiskan tillgänglig för fler.

REVITALISE- RING...

betyder att återuppliva och ta tillbaka.

Vi vill ta tillbaka samiskan till våra hem och till offentliga miljöer!

Vi vill att samiska ska vara ett levande, modernt och välfungerande språk!

VISSTE DU?

- Att **hebreiska** varit ett dött språk.
- Att **maoriernas** framgång berodde på att de lyckades mobilisera folket.
- Att **mohawk-folket** i Kanada tagit tillbaka sitt språk.

Samiskt språkcentrum arbetar med alla samiska språk och är en enhet som ingår i avdelningen för språk, kultur och information vid Sametinget. Vår uppgift är att tillgodose samers behov av att återta sitt språk. Vi arbetar bland annat med rådgivning och metodutveckling för att främja revitalisering och användningen av samiska i samhället.

FOTO ANDERS ÖSTERGREN

För att engagera flera är det viktigt för oss att samarbeta med andra samiska institutioner och organisationer. Genom samarbete och samverkan kan vi samordna, komplettera och effektivisera arbetet med att revitalisera de samiska språken.

I detta informationsblad vill vi berätta lite om vad vi gjort och gör, och inspirera till att använda samiskan!

Läs mer om oss på www.sametinget.se/sprakcentrum

NY APP MED ORDBÖCKER

Sametingets ordböcker för lulesamiska och sydsamiska kommer som app i din mobiltelefon inom kort. Anders Östergren från Samiskt språkcentrum ansvarar för appen tillsammans med Sametingets språkkonsulenter.

Mentorprogrammet BĪHKEDÆJJA

Mentorprogrammet BĪhkedæjja som Språkcentrum bedrivit i samarbete med Umeå universitet var ett ettårigt pilotprojekt. Det har dokumenterats i en projektrapport "Vaajmojne bĪhkedidh" som du kan ladda ner på Sametingets hemsida.

NÅGRA ERFARENHETER FRÅN MENTORPROJEKTET BĪHKEDÆJJA

- Man bör samlas till en gemensam uppstart där alla får en tydlig bild av vad som förväntas.
- Tillfällen för gruppen att diskutera personliga erfarenheter är värdefulla.
- Ett år är alltför kort tid, man bör ha ett längre perspektiv för att lyckas helt.

Samiskt språkcentrum har genom sina erfarenheter från mentorprogrammet sett att det är möjligt att skapa nya situationer för muntlig språköverföring mellan generationer. Resultaten visar att de lärlingar

som deltog har uppnått en positiv muntlig språkprogression. Efterfrågan på språkmentorer och mentorprogram finns och ökar, både på svensk och på norsk sida. Språkcentrum har inlett ett samarbete med föreningen Ålgguogåhtie för att starta upp ett umesamiskt mentorprogram.

VILL DU HA TIPS

hur mentorer och lärlingar kan jobba? Ladda ner vårt häfte "10 tips för lyckad språkinläring" på www.sametinget.se/sprakcentrum

VILL DU VETA MER

om mentorprogram? Kontakta projektledaren Patricia Fjellgren.

Språk är informella och spontana.

Vi lär oss bäst att prata när vi känner oss trygga och bekväma. Språk tar tid!

Hur räddas språk? Genom den drabbade folkgruppens gemensamma engagemang att försäkra att språket förs över från en generation till nästa.

SPRÅKSPÄRR- PROJEKTET

Många samer har passiva kunskaper i samiska men kommer inte igång med att prata. Jane Juuso vid språkcentret Isak Saba Guovddáš i Unjárga/Nesseby, Norge, har utvecklat en metod med gruppövningar och praktiska övningar för att bryta språkspärren. Språkcentrum har i samarbete med Jane Juuso bedrivit ett ettårigt projekt, där vi anpassade metoden till det sydsamiska området. Målgruppen var passiva talare utspridda på ett stort geografiskt område.

EGNA MÅL

I vårt projekt varierade språknivån hos deltagarna. Varje deltagare utformade sina egna målsättningar med kursen. Alla ville naturligtvis öka användningen av samiska, våga prata samiska i fler situationer och utöka sina språksomäner. Efter varje träff fick deltagarna en ny utmaning. Det är många samer som har ett latent språk som behöver aktiveras och stimuleras! Svårigheterna minskar när vi samtalar om dem.

RESULTAT

Alla deltagarna har blivit hjälpta av metodiken i kursen. De har blivit mer medvetna om sitt språkbruk och orsakerna till sina språkval. De har fått verktyg till att förändra dem. Genom träning och hemläxor har de övat på situationer de tidigare undvikit och uppnått större trygghet i samtalssituationer.

DU KAN LÄSA HELA PROJEKTRAPPORTEN PÅ VÅR HEMSIDA.

Vill er organisation eller förening ha en föreläsning om fenomenet Språkspärr? Kontakta projektledaren Sylvia Sparrock.

Modersmålstalarna är en viktig språkresurs. Maorierna byggde på 80-talet upp "språknästen" på förskolorna där den äldre generationen som hade språket, anlätades för att tala maori med barnen.

De flesta människor på jorden har två eller flera modersmål.
Barn kan lära sig flera språk samtidigt.

BILKEDAJA

Språkkonferenser

LULESAMISK SPRÅKKONFERENS

Ett lulesamiskt språkmöte genomfördes i samarbete med Giellagáldu den 8–9 april i Jokkmokk, med föreläsningar och samtal kring översättningar, nyordsbildning och normering av det lulesamiska skriftspråket.

NORDSAMISK SPRÅKKONFERENS I GIRON/KIRUNA DEN 14–15 MAJ 2014

Föredrag av bland andra professor Mikael Svonni och Anne Márjá Guttorm Graven. Fullständigt program och anmälan på särskild länk hittar du i kalendariet på vår hemsida www.sametinget.se
Konferensen är avgiftsfri. Begränsat antal platser.

SYDSAMISK SPRÅKKONFERENS I STAARE/ÖSTERSUND DEN 27–28 MAJ 2014

Föreläsningar och samtal kring det samiska språket såsom översättningsarbete, nyordsbildning och normering av det sydsamiska skriftspråket. Konferensen är avgiftsfri. Begränsat antal platser. Anmälan till gielejarnge@sametinget.se

2 BÖCKER OM SPRÅKINLÄRNING

- Jag tar tillbaka mitt språk – Mov gielem bäästede vaaltam av Jane Juuso.
- Giele aelhkie guedtedh – En bok för dig som vill återta ditt språk av Patricia Fjellgren och Leena Huss.

VI SOM ARBETAR PÅ SAMISKT SPRÅKCENTRUM

Vannar Ingegerd arbetsledare (talar lulesamiska)
Samiskt språkcentrum Dearn, tel 0980-780 29, ingegerd.vannar@sametinget.se

Östergren Anders språkkonsulent (talar sydsamiska)
Samiskt språkcentrum Dearn, tel 0980-780 28, anders.ostergren@sametinget.se

Sparrock Sylvia språkkonsulent (talar sydsamiska)
Samiskt språkcentrum Staare 063-15 08 56 sylvia.sparrock@sametinget.se

Fjellgren Patricia vik språkkonsulent (talar sydsamiska & nordsamiska)
Samiskt språkcentrum Staare, tel 063-15 08 57, patricia.fjellgren@sametinget.se

Samiskt språkcentrum
finns på Facebook!
Hitta oss där, läs senaste
nytt om språk och
kommunicera med oss!

Sametinget är ett
självständigt folkvalt
parlament som ska verka
för en levande samisk
kultur och medverka i
samhällsplaneringen.

Sámediggi
Sámedigge
Saemiedigkie
Sametinget

KONTAKT

E-post
gielejarnge@sametinget.se

Telefon
0980-780 30 (växel)